

THE TEMPORARY DELEGATION OF PARENTAL AUTHORITY

Izabela Bratiloveanu

PhD, Postdoc Researcher, University of Craiova

Abstract: One of the novelties are welcome and are introduced by Law no. 257/2013 amending and supplementing Law no. 272/2004 on the protection and promotion of children's rights is the introduction of Section 4 of marginal titled "Protection of children with parents working abroad" in Chapter VI – „Child protection against abuse, neglect, exploitation and all forms of violence”. Statistics provided by the National Authority for Child Protection and Adoption reveals an alarming number of 24.324 families in which both parents or the single parent breadwinner are working abroad. Under the law, the parent who exercises alone the parental authority or where the child lives, to go to work abroad, is obliged to notify this intention to the public service of social assistance at home, at least 40 days before leaving the country indicating necessarily the person who will handle the minor maintenance during their absence. The court will order the temporary delegation of parental authority on the person of the child during the absence of parents, but not more than one year by the person designated by parents. Under article 97 index 2 paragraph 7 of Law no. 257/2013, the decision will include the specific mention of the rights and duties that are delegated and the period for which the delegation occurs.

Keywords: parental authority; minor; delegation.

1. Considerații introductive

Prin ocrotirea juridică a persoanei fizice trebuie să înțelegem aplicarea ansamblului mijloacelor de drept civil prin intermediul cărora se asigură recunoașterea și protecția drepturilor civile subiective și intereselor îndreptățite ale ocrotitului, precum și mijloacele de protecție ale persoanei fizice, ca participante în circuitul civil”¹. Art. 104 C. civ. prevede că ocrotirea

*My contribution at this work was supported by the strategic grant POSDRU/159/1.5/S/141699, Project ID 141699, co-financed by the European Social Fund within the Sectorial Operational Program Human Resources Development 2007-2013.

¹ E. Lupan, I. Sabău-Pop, *Tratat de drept civil român. Vol.II. Persoanele*, Ed. C.H.Beck, București, 2007, p.194.

persoanei fizice se va realiza numai în interesul acesteia, la luarea unei măsuri de ocrotire trebuind să se țină seama dacă persoana în cauză este capabilă să-și exercite drepturile și să-și îndeplinească obligațiile cu privire la bunurile și la persoana sa. Legea stabilește că persoanele ocrotite sunt minorii și cei care, deși capabili, din cauza bătrâneții, a bolii sau altor împrejurări deosebite stipulate legal nu pot să-și administreze bunurile și nici să-și apere interesele în condiții corespunzătoare.

Ca regulă generală, ocrotirea minorului se realizează prin părinți, iar în subsidiar, prin instituirea tutelei, curatele, adopție și măsuri de protecție specială. Potrivit art. 59 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului², republicată, măsurile de protecție specială sunt: plasamentul, plasamentul în regim de urgență și supravegherea specializată. În conformitate cu art. 60 din Legea nr. 272/2004, beneficiarii măsurilor de protecție specială sunt: copilul ai cărui părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercițiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați judecătorește morți sau dispăruți, când nu a putut fi instituită tutela; copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinților din motive neimputabile acestora; copilul abuzat sau neglijat; copilul găsit sau copilul abandonat de către mamă în unități sanitare; copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal.

2. Autoritatea părintească

Autoritatea părintească este definită de art. 483 C.civ. după cum urmează: „Autoritatea părintească este ansamblul de drepturi și îndatoriri care privesc atât persoana, cât și bunurile

² Republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 159 din 5 martie 2014 în temeiul art. V din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013, dându-se textelor o nouă numerotare. Legea nr. 272/2004 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004 și a mai fost modificată prin Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 9 noiembrie 2012, cu modificările ulterioare, și prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 1 martie 2013, cu modificările ulterioare.

copilului și aparțin în mod egal ambilor părinți”. Noțiunea de „ocrotire părintească” menționată anterior de Codul familiei a fost înlocuită cu cea de „autoritate părintească”³.

Autoritatea părintească este reglementată de dispozițiile Codului Civil, mai precis în Cartea a II-a – „Despre familie”, Titlul IV- „Autoritatea părintească”, Capitolul I- „Dispoziții generale” (art. 483 – 486), Capitolul II – „Drepturile și îndatoririle părinți” (art. 487 – 502), Capitolul III – „Exercitarea autorității părintești” (art. 503 – 507) și de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată. Dispozițiile menționate trebuie coroborate cu cele din Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996 și ratificată de România în 2007⁴ (denumită în continuare „Convenția de la Haga” sau „Convenția”) și Principiile legislației europene privind autoritatea părintească stabilite de Comisia asupra Dreptului European al Familiei (denumită în continuare „CEFL”)⁵ ca recomandare pentru toate statele europene privind legislația familiei.

Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, republicată, această lege și oricare alte reglementări adoptate în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate principiului interesului superior al copilului. Interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la echilibru socio-afectiv și la viața de familie. În sensul legii⁶, principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai acestuia, precum și oricăror persoane cărora le-a fost plasat în mod legal. De asemenea, principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în

³ Pentru opinia conform căreia utilizarea în noul Cod civil a expresiei „autoritate părintească” se traduce într-o „întoarcere neinspirată” la „trecutul normativ intern îndepărtat”, dar și într-o soluție terminologică contrară unor dispoziții din acte normative interne și internaționale din domeniul protecției drepturilor copilului și regulilor de tehnică legislativă pentru adoptarea actelor normative, a se vedea *T. Bodoașcă*, „Opinii privind „autoritatea părintească” în reglementarea Codului Civil”, *Dreptul* nr. 9/2014, p. 34.

⁴ Legea nr. 361/2007 a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 895 din 28 decembrie 2007 și a intrat în vigoare la data de 31 decembrie 2007.

⁵ Creată în anul 2001.

⁶ Art. 2 alin. (3) din Legea nr. 272/2004, republicată.

cauzele soluționate de instanțele judecătorești⁷. În plus, toate aceste autorități sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei. După cum s-a remarcat în doctrină⁸, interesul superior al copilului este o noțiune abstractă, destul de greu de stabilit, realizarea lui presupunând recunoașterea și garantarea unor prerogative fundamentale ale copilului și ale omului în general, cu precizarea că garantarea lor în cazul copilului presupune luarea în considerare a faptului că un copil are nevoi speciale datorate vârstei și gradului de maturitate.

În lipsa unei enumerări exprese legale, putem identifica următoarele drepturi și obligații părintești referitoare la persoana minorului: dreptul și obligația de stabilire și păstrare a identității copilului; dreptul și obligația de a crește copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, psihică și intelectuală, de educația, învățătura și pregătirea profesională a acestuia; dreptul și obligația de a întreține copilul; dreptul de a stabili locuința sa; dreptul de a cere înapoierea minorului de la orice persoană care îl deține fără drept; dreptul de a avea legături personale cu copilul; dreptul de a consimți la adopția copilului; dreptul de a încuviința logodna și căsătoria minorului; dreptul de exprimare a opiniei privind emanciparea minorului; dreptul și obligația de a-l reprezenta pe minor ori, după caz, de a-i încuviința actele juridice⁹. O situație specială o reprezintă cea a părintelui minor care a împlinit vârsta de 14 ani, acesta având numai drepturile și îndatoririle părintești cu privire la persoana copilului¹⁰.

Cu privire la bunurile minorului, părinții au dreptul și îndatorirea de a-i administra bunurile, precum și dreptul de a-l reprezenta în actele juridice civile sau de a-i încuviința aceste acte, după caz¹¹. În situația părinților minori care au împlinit vârsta de 14 ani, drepturile și îndatoririle cu privire la bunurile copilului revin tutorelui sau, după caz, altei persoane, în condițiile legii¹².

În ceea ce privește durata autorității părintești, art. 484 C. civ. statuează că se exercită până la data când copilul dobândește capacitatea deplină de exercițiu. Așadar, ea va înceta atunci când:

⁷ Art. 2 alin. (4) din Legea nr. 272/2004, republicată.

⁸ C. Hageanu, *Dreptul familiei și actele de stare civilă*, Ed. Hamangiu, 2012, p. 272.

⁹ În acest sens, a se vedea și C. Mares, *Dreptul familiei*, ediția a 2-a, Ed. C.H. Beck, 2015, pp. 342-343.

¹⁰ Art. 490 alin. (1) C. civ.

¹¹ Art. 501 C. civ.

¹² Art. 490 alin. (2) C. civ.

copilul împlinește vârsta de 18 ani; copilul se căsătorește înainte de împlinirea vârstei de 18 ani; când pentru motive temeinice minorului i se recunoaște de către instanța de tutelă capacitatea de exercițiu deplină, în condițiile art. 40 C. civ.¹³

Art. 503 alin. (1) C. civ. instituie regula generală în materia ocrotirii părintești: „Părinții exercită împreună și în mod egal autoritatea părintească”.

Principiul coparentalității funcționează și în caz de divorț. „Noțiunile de soț și părinte nu sunt sinonime”¹⁴, ceea ce înseamnă că prin divorț soțul nu-și pierde calitatea de părinte. Îndatorirea de a crește copilul rămâne mai departe în sarcina părintelui căruia nu s-a încredințat copil la divorț, deoarece desfacerea căsătoriei nu are nici o influență asupra conținutului drepturilor și îndatoririlor părintești, ci impune numai modificări în modalitatea de exercitare și îndeplinire a acestora¹⁵. Prin urmare, în Codul civil actual s-a urmărit responsabilizarea ambilor părinți, astfel că prin art. 397 s-a instituit regula: „După divorț, autoritatea părintească revine în comun ambilor părinți, afară de cazul în care instanța decide altfel”. Ambii părinți vor fi mai departe gardienii acestuia (copilului), vor decide împreună măsurile de luat pentru asigurarea sănătății, educației și, în general, orice este de întreprins pentru dezvoltarea copilului¹⁶.

Principiul coparentalității își găsește aplicare și în situația copilului din afara căsătoriei. Astfel, conform art. 505 alin. (1) C. civ., „în cazul copilului din afara căsătoriei a cărui filiație a fost stabilită concomitent sau, după caz, succesiv față de ambii părinți, autoritatea părintească se exercită în comun și în mod egal de către părinți, dacă aceștia conviețuiesc”. Prin urmare, ambii părinți vor exercita împreună și în mod egal autoritatea părintească, dacă conviețuiesc. Această situație decurge în mod firesc din prevederile art. 448 C. civ.- „Egalitatea în drepturi a copiilor”, potrivit căruia copilul din afara căsătoriei a cărui filiație a fost stabilită potrivit legii are, față de fiecare părinte și rudele acestuia, aceeași situație ca și aceea a unui copil din căsătorie.

¹³ G. C. Frențiu, *Comentariile Codului Civil*, Ed. Hamangiu, 2012, p. 60.

¹⁴ C. T. Ungureanu, M. Afrăsinie, D.M. Cigan, M. Eftimie, L. Irinescu, M. Păpureanu, E. Florescu, A. C. Târsia, C. Voicu, G. C. Frențiu, F. Moroșan, M. S. Croitoru, I. Popa, L. Mirea, O. Podaru, D.M. Cosma, E. Roșioru, *Noul Cod Civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, Vol. I, Art. 1- 952, Ed. Hamangiu, 2012, p. 718.

¹⁵ T.R. Popescu, *Dreptul familiei. Tratat*, Vol. II, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1965, p. 292.

¹⁶ E. Florian, *Dreptul familiei*, ediția a 3-a, Ed. C.H.Beck, București, 2010, pp. 146- 147.

Excepția de la regula menționată mai sus o constituie exercitarea autorității părintești de către un singur părinte. Art. 507 C. civ. precizează că „Dacă unul dintre părinți este decedat, declarat mort prin hotărâre judecătorească, pus sub interdicție, decăzut din exercițiul drepturilor părintești sau dacă, din orice motiv, se află în neputință de a-și exprima voința, celălalt părinte exercită singur autoritatea părintească”. Celălalt părinte păstrează dreptul de a veghea asupra modului de creștere și educare a copilului, precum și dreptul de a consimți la adopția acestuia, conform art. 398 alin. (2) C. civ. De asemenea, el are dreptul de a avea legături personale cu copilul (art. 401 alin. (1) C. civ.). În afara acestor cazuri, art. 36 alin. (7) din Legea nr. 272/2004, republicată, statuează că sunt motive întemeiate pentru ca instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte alcoolismul, boala psihică, dependența de droguri a celuilalt părinte, violența față de copil sau față de celălalt părinte, condamnările pentru infracțiunile de trafic de persoane, trafic de droguri, infracțiuni cu privire la viața sexuală, infracțiuni de violență, precum și orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de către acel părinte a autorității părintești.

Excepția exercitării autorității părintești de către un singur părinte o întâlnim și în situația copilului din afara căsătoriei. Conform art. 505 alin. (2) C. civ., „Dacă părinții copilului din afara căsătoriei nu conviețuiesc, modul de exercitare a autorității părintești se stabilește de către instanța de tutelă fiind aplicabile prin asemănare dispozițiile privitoare la divorț”. În caz de divorț, dacă există motive întemeiate, instanța de tutelă poate să decidă exercitarea autorității părintești numai de către unul dintre părinți. Măsura dispusă de judecător este corectă doar atunci când se întemeiază exclusiv pe interesul superior al minorului. Cu toate acestea, celălalt părinte păstrează dreptul de a veghea asupra modului de creștere și educare a copilului, precum și de a consimți la adopția sa¹⁷.

Codul civil consacră în art. 506 învoiala părinților cu privire la modul de exercitare a autorității părintești. Favorizarea înțelegerilor dintre părinți în legătură cu copiii lor minori se înscrie într-o tendință de contractualizare a dreptului familiei, începută cu divorțul prin acordul părților și continuată cu reintroducerea convențiilor matrimoniale¹⁸. În sensul legii, părinții se pot

¹⁷ Art. 398 C. civ.

¹⁸ C. Hageanu, op. cit., p. 290.

înțelege cu privire la exercitarea autorității părintești dacă este respectat interesul superior al acestuia și cu încuviințarea instanței de tutelă. În fața instanței, ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani este obligatorie. Totuși, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani dacă autoritatea competentă consideră că acest lucru este necesar pentru soluționarea cauzei, opiniile copilului fiind luate în considerare în raport cu vârsta și cu gradul său de maturitate.

O altă situație de excepție o reprezintă exercitarea autorității părintești de către alte persoane decât părinții minorului. Instanța de tutelă, pronunțându-se asupra divorțului părinților, nulitatea sau anularea căsătoriei acestora sau asupra cererii în stabilirea filiației copilului din afara căsătoriei, poate hotărâ plasamentul copilului la o rudă sau la o altă familie ori persoană, cu consimțământul acestora, sau într-o instituție de ocrotire¹⁹. Simplul atașament al minorului față de alte persoane (de exemplu, bunicii), precum și atașamentul acestora față de minor nu constituie motive suficiente pentru ca instanța să dispună exercitarea drepturilor părintești de către aceste persoane, ci trebuie să se constate că exercitarea autorității părintești de către părinți nu este în interesul superior al minorului²⁰. Aceste persoane exercită drepturile și îndatoririle care revin părinților cu privire la persoana copilului, iar în ceea ce privește drepturile cu privire la bunurile copilului, acestea se exercită de către părinți în comun sau de către unul dintre ei, conform art. 399 alin. (2) C. civ.

3. Delegarea temporară a autorității părintești în cazul copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

Fenomenul „copiilor rămași singuri acasă” a atras atenția presei, organizațiilor neguvernamentale de profil și legiuitorului național care prin Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului²¹ la Cap. VI- „Protecția copilului împotriva abuzului, neglijării și oricărei forme de

¹⁹ Art. 399 C. civ.

²⁰ *Fl.A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coordonatori)*, Noul Cod civil. Comentariu pe articole. Art. 1 – 2664, Ed. C.H.Beck, București, 2012, p. 436.

²¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013.

violență” a introdus secțiunea 4 cu denumirea generică „Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate”²².

Este de precizat, mai întâi, că potrivit art. 104 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, republicată, părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuiește copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, este obligat să-și notifice intenția serviciului public de asistență socială de la domiciliu, cu minim 40 de zile înainte de a părăsi țara. Notificarea va conține obligatoriu desemnarea persoanei care se va ocupa de întreținerea minorului, pe perioada absenței părinților ori tutorelui²³. Anterior, art. 10 din Ordinul nr. 219/2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate²⁴ prevedea această obligație numai în sarcina părinților care aveau copii minori în îngrijire și doreau să obțină un contract de muncă în străinătate. În fapt, foarte rar părinții aflați într-o astfel de situație au anunțat SPAS/primăria de domiciliu privind intenția de a pleca la muncă în străinătate și nu își pregăteau în nici un fel copiii înainte de plecare.

Conform art. 105 alin. (1) din lege, persoana desemnată trebuie să întrunească următoarele cerințe: să facă parte din familia extinsă, să aibă minim 18 ani și să îndeplinească condițiile materiale și morale necesare creșterii și îngrijirii unui copil. În sensul art. 105 alin. (3) din lege, instanța de tutelă urmează să dispună delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului către persoana desemnată, pe durata lipsei părinților, pentru o perioadă de maxim un an. Trebuie arătat că acordul persoanei căreia urmează să-i fie delegată temporar autoritatea părintească trebuie exprimat de către aceasta personal în fața instanței de tutelă²⁵. La

²² Pentru o evaluare la nivel național a fenomenului, a se vedea *UNICEF*, „Analiză la nivel național asupra fenomenului copiilor rămași acasă prin plecarea părinților la muncă în străinătate”, Tipografia ALPHA MDN, 2008, disponibil pe http://www.unicef.org/romania/ro/Raport_final_HAC.pdf, accesat la 30.11.2015. A.N.P.D.C. colectează date începând cu anul 2006. Dintre familiile cu părinți plecați la muncă în străinătate numai 7% au înștiințat serviciul public de asistență socială și protecția copilului cu privire la intenția de a pleca din țară. Potrivit art. 142 din Legea nr. 272/2004, republicată, constituie contravenție nerespectarea obligației de a notifica această intenție serviciului public de asistență socială de la domiciliu și se sancționează cu amendă de la 500 la 1000 lei. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se face de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice.

²³ Art. 104 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, republicată.

²⁴ Emis de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 23 iunie 2006.

²⁵ Art. 105 alin. (4) din Legea nr. 272/2004, republicată.

cerere trebuie atașate acte din care rezultă îndeplinirea condițiilor stipulate de lege²⁶. Soluționarea cererii de către instanța de tutelă se face în termen de 3 zile de la depunere, în procedură necontencioasă.

Textul art. 105 alin. 7 din Legea nr. 272/2004, republicată, prevede că hotărârea trebuie să cuprindă menționarea expresă a drepturilor și îndatoririlor care se delegă și perioada pentru care are loc delegarea. Hotărârea de delegare a autorității părintești trebuie comunicată în copie primarului de la domiciliul părinților sau tutorelui și primarului de la domiciliul persoanei căreia i se delegă autoritatea părintească. Delegarea are un caracter provizoriu; oricând, părintele poate să solicite instanței de tutelă restituirea, cu condiția de a justifica faptul că s-au modificat condițiile pe care s-a bazat hotărârea de delegare. În plus, instanța de tutelă poate modifica măsura delegării autorității părintești ori de câte ori au intervenit schimbări în situația de fapt avută în vedere la data luării acesteia.

Serviciile publice de asistență socială trebuie să asigure persoanelor cărora li se delegă temporar autoritatea părintească consiliere și informare cu privire la răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului pe o perioadă de 4 luni, persoana desemnată trebuind să urmeze, în mod obligatoriu, un program de consiliere. Scopul acestei prevederi este de a preveni situațiile de conflict, neadaptare sau neglijență în raport cu minorul.

Una din noutățile binevenite este art. 107 din Legea nr. 272/2004, republicată, unde se arată că serviciile de asistență socială pot să inițieze, în limita prevederilor bugetului de stat sau ale bugetelor locale, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli prevăzute cu această destinație, campanii de informare a părinților în scopul conștientizării riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate și informării cu privire la obligațiile ce le revin în situația în care intenționează să plece în străinătate. Apreciem că noile prevederi legale au rolul de a responsabiliza părinții în ce privește importanța desemnării într-un mod transparent și asumat a unei persoane din familia extinsă ce va exercita temporar autoritatea părintească asupra minorilor.

²⁶ Art. 105 alin. (5) din Legea nr. 272/2004, republicată.

În sfârșit, este de subliniat că delegarea autorității părintești are efecte limitate și temporare. Astfel, titularii inițiali ai autorității părintești (părinții) trebuie să consimtă întotdeauna la adopție, inclusiv în cazul părintelui sau părinților decăzuți din exercițiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești²⁷. De asemenea, dreptul de a consimți la căsătoria minorului nu se delegă niciodată, iar părinții vor avea în continuare obligația de întreținere a minorului.

4. Jurisprudență

Reprezentativă pentru tema abordată este o cauză înregistrată pe rolul Judecătoriei Filiași sub nr. 930/230/2015²⁸, petenta M.C. solicitând instanței să dispună delegarea temporară a autorității părintești asupra minorei G. E.-A. la mama sa Ș.V. pentru o perioadă de 1 an.

Motivându-și cererea, petenta a învederat că urmează să plece la muncă în Spania și că dorește ca mama sa să se ocupe de întreținerea minorei, aceasta îndeplinind toate condițiile materiale și garanțiile morale necesare creșterii și îngrijirii unui copil. A mai menționat faptul că locuiește și în prezent la mama sa cu fetița la domiciliul din Orașul F, prin urmare că domiciliul minorei va rămâne același și în absența sa. În plus, petenta a arătat că mama sa este pensionară și se ocupă inclusiv în prezent de creșterea și îngrijirea minorei, când ea este plecată la lucru, are o pensie în cuantum de 616 lei și în această perioadă o va ajuta și ea financiar. A subliniat petenta că nu intenționează să se stabilească în Spania, ci doar pleacă la muncă pentru o perioadă de timp, iar minora este elevă în clasa a V-a la școala din localitate, motiv pentru care nu o poate lua cu ea.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța a reținut că prin sentința civilă nr. 475/2006 pronunțată de Judecătoria F., instanța a dispus desfacerea căsătoriei încheiate între reclamanta M.

²⁷ Art. 464 alin. (2) C. civ. În aceste situații, este obligatoriu și consimțământul persoanei care exercită autoritatea părintească.

²⁸ Hotărâre civilă nr. 604 din 1 octombrie 2015, nepublicată.

(G.)C. și G.Ș. și a menținut măsura încredințării minorei G.E.-A. spre creștere și educare reclamantei, măsură stabilită prin sentința civilă nr. 170/2006 a Judecătorei F.

Instanța a avut în vedere că din adresa nr. 15466/2015 a Primăriei F. rezultă că petenta M.C. a notificat Serviciul Public Local de Asistență Socială în termenul legal de 40 de zile prevăzut de lege privind intenția de a pleca la muncă în străinătate, desemnând pe bunica maternă a minorei Ș.V. ca fiind persoana care se va ocupa de întreținerea minorei pe perioada absenței mamei.

În ședința camerei de consiliu din data de 1.10.2015, numita Ș.V. și-a exprimat personal acordul prevăzut de art. 197 ind. 1 alin. 3) din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004.

Constatând îndeplinite condițiile prevăzute de art. 97 ind. 1 și ind. 2 din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004, instanța a dispus ca autoritatea părintească cu privire la minora G. E.-A. să fie delegată bunicii materne Ș.V., pe perioada de 1 an și doar în lipsa părinților.

De asemenea, instanța a stabilit că pe perioada de un an, bunica maternă va avea dreptul de a încasa pentru minora G. E.-A. orice venit cuvenit acesteia din urmă, de a o reprezenta în fața oricărei autorități sau instituții publice, inclusiv unități de învățământ. În fine, instanța a dispus în sarcina bunicii materne obligația de a crește minora, a se îngriji de sănătatea și dezvoltarea ei fizică, psihică și intelectuală, de educația, învățătura și pregătirea profesională a acesteia, potrivit propriilor convingeri, însușirilor și nevoilor minorei. În baza art. 97 ind. 2 alin. 9 din Legea nr. 257/2013, instanța a dispus comunicarea hotărârii civile Primarului localității F.

BIBLIOGRAPHY:

1. *Fl.A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coordonatori)*, Noul Cod civil. Comentariu pe articole. Art. 1 – 2664, Editura C.H.Beck, București, 2012.
2. *T. Bodoașcă*, „Opinii privind „autoritatea părintească” în reglementarea Codului Civil”, Dreptul nr. 9/2014.
3. *E. Florian*, Dreptul familiei, ediția a 3-a, Editura C.H.Beck, București, 2010.
4. *G. C. Frențiu*, Comentariile Codului Civil, Editura Hamangiu, 2012.

5. *C. Hageanu*, Dreptul familiei și actele de stare civilă, Editura Hamangiu, 2012.
6. *E. Lupan, I. Sabău-Pop*, Tratat de drept civil român.Vol.II. Persoanele, Editura C.H.Beck, București, 2007.
7. *C. Mareș*, Dreptul familiei, ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, 2015.
8. *T.R. Popescu*, Dreptul familiei. Tratat, Vol. II, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1965.
9. *C. T. Ungureanu, M. Afrăsinie, D.M. Cigan, M. Eftimie, L. Irinescu, M. Păpureanu, E. Florescu, A. C. Târsia, C. Voicu, G. C. Frențiu, F. Morozan, M. S. Croitoru, I. Popa, L. Mirea, O. Podaru, D.M. Cosma, E. Roșioru*, Noul Cod Civil. Comentarii, doctrină și jurisprudență, Vol. I, Art. 1- 952, Editura Hamangiu, 2012.
10. *UNICEF*, „Analiză la nivel național asupra fenomenului copiilor rămași acasă prin plecarea părinților la muncă în străinătate”, Tipografia ALPHA MDN, 2008.
11. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 159 din 5 martie 2014.
12. Ordinul nr. 219/2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate, emis de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 23 iunie 2006.
13. Legea nr. 361/2007 pentru ratificarea Convenției privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsuri privind protecția copiilor, adoptată la Haga la 19 octombrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 895 din 28 decembrie 2007.